№ 266
1877

იმერია

№ 266
1903

დეკემბერი 13, შაბათი 1903 წ

ყოველ დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

დეკემბერი 13, შაბათი 1903 წ.

ტფილისი ეროვნული ბიბლიოთეკა

1904 წელს

საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

„იმერია“

ეამოვა იმავე სიფრცით და სრულის ეროგრამით, როგორც დღემდე გამოდიოდა.

რედაქცია ყოველს ღონისძიებას იხმარს, რომ გაზეთი გაიუმჯობესოს. იმ თანამშრომველთა გარდა, რომელნიც აქამდე მონაწილეობას იღებდნენ, რედაქცია სხვა ჩვენი მეგრელებიც დაპირებენენ დახმარებასა და თანამშრომლობას.

ფასი გაზეთისა მთელს წელთ ასეა თ უ მ ა ნ ი ა. ამ ფულის შემოტანა ნაწილ. ნაწილადაც შეიძლება.

1904 **წლის ხელის-მოსაწერი, რომელნიც სრულ ფასს შემოიტანენ 1 თებერვალამდე, დიფრიდებით ერეიდან ერეფ ფ. ხ. ტოლსტოის რომანი „ᲐᲦᲓᲔᲜᲐ“ („Воскресение“).**

5 მანეთად ტფილისში ⅓ 7 მანეთად ტფილისს გარეშე ადგილობანი გაზეთი უფრეიმად: ხოფლის მასწავლებელთ, უფასო სამეცნიერეოებისა, უმაღლეს სასწავლებელთა მასწავლეთ და ყველა ხელოსანს.

ᲮᲔᲚᲘᲡ-ᲛᲝᲬᲔᲠᲐ ᲛᲘᲦᲔᲑᲐ:

ტფილისში:—ოფეერთა რედაქცია (თავად-აზნაურთა ქარგასლა №№ 117 და 118) და ქ. შ. წერა-კითხვ. საზოგ. ეიენის მაღაზია (სასახლის ქუჩა, თავ.-აზნაურ. ქარგასლა).
ქუთაისში:—ბეკენეშვილის და ეერეთლის ეიენის მაღაზიაში.
ბათუმში:—ნიკოლაძის ეკონომიკურ-გაზეთების სავაჭროში და ᲨᲕᲔᲚᲐᲫᲘᲡ ᲮᲘᲜᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐᲨᲘ.
სამეგრელოში:—ᲒᲘᲠᲩᲘᲐ ᲛᲐᲨᲕᲔᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ.
შორაპანში:—ᲨᲐᲠᲘᲐ ᲡᲐᲮᲘᲐᲜᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ.
ᲒᲐᲜᲯᲐᲨᲘ:—ᲛᲘᲠᲖᲐ ᲛᲐᲛᲐᲓᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ.
ᲒᲝᲠᲘᲨᲘ:—ᲡᲢᲔᲤᲐᲜ ᲛᲐᲠᲯᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ.

ᲒᲘᲛᲜᲐᲖᲘᲐᲜᲗᲐ ᲜᲘᲜᲘᲐᲜᲘᲡ ᲫᲛ და **ᲔᲚᲘᲖᲐᲑᲔᲗᲘ ᲘᲕᲐᲜᲔᲡ ᲐᲮᲚᲝᲡ ᲡᲮᲘᲠᲢᲚᲐᲫᲔᲜᲘ ᲨᲕᲘᲚᲔᲑᲘᲗᲣᲠᲗ** გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთა გარდაცვალებასა პირველი სიდედრისა, მეორ დედისა, და უკანასკნელნი დედიდედის

ᲡᲐᲚᲝᲛᲔ ᲨᲘᲜᲐ ᲐᲮᲣᲚᲘᲡ ᲩᲘᲮᲚᲝᲫᲘᲡᲐᲡ

მოცვალებულს გამოსაცვენებენ კვირას, 14 დეკემბერს, დილის 10 საათზე კალოუბნის ეკლესიაში სადგურიდან, რომელიც იმყოფება 1-ლ პაოალეულურ ქუჩაზე, № 19 სხირტლაძის საკუთარს სახლში.
პანაშვიდი შაბათს, საღამოს 7 საათზე.

რონიაშვილისეული ფოტოგრაფია.

ამ წლის პირველ ივნისისთვიდან „ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრც. საზოგადოების.

ᲤᲝᲢᲝᲒᲠᲐᲤᲘᲐ

რონიაშვილისეული (ერეეენის მოედანი, ხარაზოვის სახლი,

ᲝᲬᲐᲠᲘᲗᲘ ᲐᲒᲘᲦᲔ

და სრულიად ახლად მოვაწყე იარიოთ და მომუშავე ხალხით.
ფოტოგრაფია შეასრულებს შემდეგს საქმეებს:
1) გადაიღებს ყოველ ზომის პორტრეტებს;
2) გადაიღებს ძველ თუ ახალ სურათებს;
3) ვინც ერთ დუქანზე ორი ნაკლებ კაბინეტის სურათს შემოუკეეთს ჩემს ფოტოგრაფიას, **მეც ᲐᲛᲐᲓ სურათი, მიეცემა ᲛᲝᲫᲕᲘᲗᲐᲓ ᲠᲐᲯᲐᲠᲔᲚᲘᲗ (ფარდეებით) ᲡᲐᲣᲪᲔᲜᲝᲓ ᲓᲐᲮᲐᲢᲣᲚᲘᲗ.**
4) გარდა ამისა, ფოტოგრაფიას მრავლად აქეს გასაყიდად სურათები ძველის ნაშთებისა, სინანებისა და საზოგადო მოღვაწეთა სურათები.
ყოველ შეკვეთილს საქმეს ფოტოგრაფია შეასრულებს თავის დროზე, კარგად და ზომიერ ფასად.
მოსწავლე ფოტოგრაფია გადაიღებს დაკვეთებულ ფასად.
პატივის ეცემი მოიგზარდრე მხატვარი **ᲢᲐᲠᲐᲡᲘᲐ ᲡᲐᲛᲮᲠᲐᲜᲘᲐ ᲛᲔ ᲛᲝᲛᲪᲔᲚᲐᲛᲔ.**

ᲒᲐᲔᲠᲗᲘᲓᲔ ᲓᲐ ᲘᲧᲘᲓᲔᲑᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐᲜ

„წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების გამოცემული

ᲙᲐᲚᲔᲜᲓᲐᲠᲘ

1904 წლისა,—ფასი 70 კაპ.

კალენდარი დასურათებულია.—კალენდარში ადასშულია ისტორიული მოგზენანი. კალენდარში დასმულია ბიოგრაფიები ქართველ და უცხო მწერლთა და მოღვაწეთა, ცნობები საქართველოს ისტორიისა და მწერლობის შესახებ, ცნობები მსოფლიო ისტორიიდან და სხვა მრავალი კაშოსადგი ცნობანი.
კალენდარი დიდი ფორმატისა (როგორც Кавк. Кал.)

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲐᲚᲔᲜᲓᲐᲠᲘ

გამოვა საშობაოდ. (3—1)

ᲐᲮᲐᲚᲨᲔᲜᲘᲡᲬᲘᲜᲘ

ელისაბეთის ქუჩა, 38.

იღებს ყოველ-დღე კბილის სნეულებით ავადმყოფებს დილის 8—10 სათამდის და 11—2-დის, ხოლო საღამ. 5—7-დის კეკრა-უქმე დღეებში 9—2-დის და საღამ. 5—7-მდის. (წლ.)

ᲔᲥᲘᲛᲘ

Ვ. Დ. ᲦᲐᲒᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

ორშაბათს, ოთხშაბათს და პარასკევს საღამოს 6—7 საათამდე.

ნიკოლოზოზის ქუჩა, № 46.

ᲐᲠᲢᲘᲡᲢᲘᲡᲣᲚ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲛᲝᲑᲘᲡ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ

სექშაბათს, 16 დეკემბერს 1903 წ.

ქართველ დრამატიულ საზოგადოების დასის მიერ

წარმოდგენილი იქნება

3. ᲐᲚᲔᲥᲡᲘ-ᲔᲛᲘᲚᲘᲐᲜᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲮᲐᲚᲔᲝᲜᲘᲗ

I

ᲙᲝᲜᲘ

დრ. 5 მოქმ. დიუმა მამაო., თარ. ვ. გუნიასი.

II

ᲡᲐᲣᲙᲔᲗᲔᲡᲝ ᲓᲔᲑᲘᲣᲢᲘ

ვოდევ. 1 მოქ. თარგ. ბ. ᲮᲝᲨᲘᲠᲝᲕᲚᲘᲡᲐ

მონაწილეობას იღებენ: ᲥᲜᲜᲘ ᲪᲘᲨᲘᲜᲐ ᲐᲮᲐᲜᲐᲫᲔ, Ა. ᲒᲐᲠᲒᲐᲠᲘᲗᲔᲚᲘᲡᲐ, Ნ. ᲩᲮᲔᲘᲫᲔ. ᲑᲐᲜᲜᲘ: ᲞᲐᲠᲬᲐᲫᲔ, Გ. ᲓᲔᲓᲔᲚᲘᲨᲕᲘᲚᲘ, Ნ ᲒᲣᲜᲘᲐ, Ა. ᲝᲛᲘᲫᲔᲚᲨᲕᲘᲚᲘ, Გ. ᲛᲐᲠᲯᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ, Ს. ᲡᲐᲓᲐᲛᲝᲜᲘᲐ, Ჯ. ᲨᲐᲠᲐᲗᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ და ᲨᲐᲠᲯᲐᲜᲘᲫᲔᲡ.

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია.
დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

რეჟისორი **ᲐᲠᲐᲯᲘ**

ᲮᲐᲠᲙᲝᲕᲘᲡᲐ, 12 დეკემბერს, 1903 წ.

ქართულ დრამატიულ საზოგადოების სასარგებლოდ

ნ. ნ. ე. ქობულაშვილის სახლში, გრიბოედოვის ქუჩ. № 23 (არშაკუნისეული).

გამართული იქნება

ᲒᲐᲚᲘ (შეკვლისი)

დასასრულისა ამ სადამის ინეის და აკასრა უგანადგურელმა კეთეს თ. ᲓᲔ. ᲒᲠᲣᲜᲔᲚᲘᲡᲐ.

ბილეთები ისეიდება ქართველ ეატრის კასაში.

საეკლესიო ნეხატებანი ეურნალი

„ᲛᲔᲯᲛᲘᲚᲘ“

(წელიწადი მეოხუთმეტე)

გამოვა 1904 წელსაც თვეში ერთხელ, ეურნალში ორი ეახეოფიდადებს: ᲞᲐᲢᲠᲘᲐᲠᲥᲘᲡᲗᲕᲘᲡ და მოზრდილთათვის.

„ᲛᲔᲯᲛᲘᲚᲘᲡᲐᲨᲘ“ მონაწილეობას მიიღებენ ყველა ჩვენი საუკეთესო მწერლები. იანვრიდან დაიწყება ბეჭდვა ინგლისელ მწერლის მარკ ტვენის მოთხრობისა: ᲢᲐᲮᲢᲘᲡ ᲛᲔᲛᲙᲣᲠᲜᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲨᲐᲣᲚᲘ. წლის განმავლობაში ს

ბაშია ამ ქამად დიდუბის ქუჩის გაყვანის საქმეო.

5 დეკემბერს ტფილისის საგზურზე შემდეგი ბოროტ-მოქმედება აღმოაჩენინათ. ბათუმიდან მოსულ მატარებლის საქონლით დატვირთულ ვაგონში, რომელსაც ბაქაზე დადებული პლომბა ჯერ ისევ მთელი ჰქონია, არავითარი საქონელი აღარ ყოფილა. ბოროტ მომქმედთ გაუტანიათ 219 ფუთი და 18 გირვანქა ძვირფასი საქონელი.

15 დეკემბერს დედათა პირველ გიმნაზიის საგიმნაზიო დაიწყება კრება საბარეფლოო საბჭოსი და კაკაცასის სამოსწავლო ოლქის საშუალო სასწავლებლების უფროსებისა. კრება დილის 10 საათზედ დაიწყება.

15 დეკემბერს ტფილისში დაიწყება კაკაესის საგუბერნიო მართველობათა საოფიციალურ საგუბერნიოს ინკენერთა კრება. კრებას რამდენიმე საყურადღებო საგანი აქვს განსახილველი.

როგორც გვატყობინებენ, ვიღაც კაცებს გაუტეხიათ გორის მაზრაში ნადირბაზეების ეკლესია და წაუღიათ სხვა-დასხვა ძვირფასი ნივთები. დაკარგულ ნივთთა ღირებულება ჯერ არ გამოუთვლეთია.

დღეს, 13 დეკემბერს, ტფილისის სამოსამართლო პალატ განიხილავს რაკი მაზრის სამხედრო საკრებულ საქმის მწარმოებლად ნამყოფის სერგეი ავალიანის საქმეს. სერგეი ავალიანს სამსახურის დროს ბოროტ-მოქმედების ჩადენა ჰბრალდება.

ტფილისის ოლქის სასამართლოს სესია 11 დეკემბერს სურომაში გაიმეზავრა რამდენიმე საყურადღებო საქმის განსახილველად.

დუშეთის მაზრის სამხედრო საკრებულის წელს ჯარში 48 მაზრიდან სულ 273 კაცი გაუყვანია.

ფოსტა-ტელეგრაფის მართველობამ ბაქოსა და ერევანში კაცი გაგზავნაენ იქაური ფოსტა-ტელეგრაფის მმართველობაში რევიზიის მოსახდენად.

12 ამ თვეს კვლავ განაგრძო რევიზია მოუსლოდნელმა კომისიამ მოქალაქეთა გამგეობისა ბ-ნ ა. ადამიანის თავმჯდომარეობით. კომისიამ აღმოაჩინა, რომ ოყლოს და ოგვისტოს ამა წელს დროებით განთავისუფლებული ყოფილა კასირი ხოსროეკი. ამის თანამდებობას ასრულებდა ბ-ნი ბუღდანოვი. ამ წლის განმავლობაში კასაში შემოსულია 258 მანეთი, ხოლო ეს ფული დღესაც არ არის კასაში. კომისიამ ბუღდანოვს წერილით დაავალა, დაუყონებლივ შეიტანოს ეს დანაკლისი სახელმწიფო ბანკში.

გუშინ, დილის 11 საათზედ, რიყის ლიანდაგის მიმდგომე კონდუქტორი ზურაბაშვილი ეგორ ქვეშ მოჰყვა და ორივე ფეხი მოემტვრა.

რედაქციამ მიიღო ქართულს ენაზედ ეკლესიის კალენდარი, გამოცემული ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებისა. კალენდარი სუფთად და კოხტად არის გამოცემული. ფორმაზედ შესამჩნევად დიდია ყველა სხვა ქართული კალენდრებზე. კალენდარში მოთავსებულია მეცნიერთა სხვა-დასხვა უკვდავი სიტყვები, უტყო და ჩვენებურ მწერალთა და პოეტთა ლექსები. აქვე არის მოთავსებული უკვდავი ხალხური ანდაზები და ბიოგრაფიული ცნობანი უტყო და ჩვენებურ მწერლებისა. ერთის სიტყვით, კალენდარი მდიდარია შინაარსით. ფასი კალენდრისა 6ს კაპ. თუ მზედგელობაში მიეიღებთ კალენდრის ფორმატის სიდიდეს და საუკეთესო მასალის სიმრავლეს, ეს ფასი სხვა კალენდრებთან შედარებით ძალიან იაფია.

რედაქციამ მიიღო ახალი წიგნი „Земельныя дачи Эриванской губерніи“. შედგენილი სასტატისტიკო კომიტეტის უმცროს რედაქტორის დ. ფ. ბერგოვეის მიერ.

სტამბოლიდან მოგვიციდა შემდეგი ცნობა: სტამბოლში ნასული ილუმენი ბენედიქტე, გვარად ბარკალია. ილუმენი ბენედიქტე ადრეე იყოფოდა ათონის მთაზე ქართველთა მონასტერში; ამან აღირა დავა ბერძნის ბერებთან ამ მამულების შესახებ, რომელიც ქართველთა მონასტერს ეკუთვნოდა და რომელიც შემდეგ ბერძნებმა წაართვეს ქართველებს და დაიჩემეს. დღეს საქართველოში იმ მამულებს ბერძნის ბერები ჰპატრონობენ. მ. ბენედიქტე დროებით იყო დავით-გარეჯის მონასტერში, აქედან გაამწესეს ხობის მონასტერში, საშვილოში; მაგრამ მაინც ირიცხებოდა ათონის მთის ქართველთა მონასტრის ბერად. ამ ქამად სტამბოლში ნასული და ხელახლა აღუქარავს საქმე მამულების შესახებ რუსეთის სტამბოლელ ელჩთან და იმედი აქვს, რომ მამულებს დაუბრუნებს ქართველთა მონასტერსო.

სამაგალითო ცხოვრება.

კაცობრიობის კულტურის ცაზე განქრა ამ დღეებში მთავარი მნათობი ჩვენის დროისა. ეს მნათობი იყო ჰერბერტ სპენსერი, რომელიც ყველასაგან აღიარებულია მეცხრამეტე საუკუნის მეორე ნახევრის პირველ ფილოსოფოსად, პირველ ბრძენად.

ჩვენ არ შეგვიძლიან საგანგებო წერილის საგნად გავხადოთ მისი დიდებული თეორია მსოფლიო ევოლიუციისა, საყოველთაო განვითარებისა. გვინდა მხოლოდ გაუთვალისწინოთ მკითხველს ზოგიერთი მომენტები მისი კერძო ცხოვრებისა, რომელიც იმდენადვე დიდებულია, რამდენადაც მისი ფილოსოფიური სისტემა, და მოიხიბლოს, ფრიად სიმპატიურს და მაღალ-ბაძვის მაგალითს წარმოადგენს, მეტადრე ჩვენის მოსწავლე ახალგაზდობისა და მთელს ინტელიგენციისათვის.

სპენსერმა რო გემნაზია დასპრულა, უნივერსიტეტში არ შეედგა. ამის მიზეზი ის იყო, რომ მაშინდელი ინგლისის უნივერსიტეტები ჯერ-ოვანს სიმაღლეზე არ იდგნენ, პროფესორები, უმეტეს ნაწილად, ფორმალურად ეკეკლოდნენ თავიის მოვალეობას, ლუდენტებსაც უფრო ქეიფი ინტერესებდა, ვიდრე მეცნიერება. ერთი სიტყვით მაშინდელის ინგლისის უნივერსიტეტებს იგივე სენ. სპრიდონ მეტნაკლებობით რომლითაც სავსებით დავადებულია ახალნაგული რუსეთის უნივერსიტეტები. სპენსერი ამ ზარს დადგა, რომ უნივერსიტეტული ცხოვრება და დიპლომი არაფერს შესცდნენ საარსოდ. ჩემს მ-დალ მიზანს—მეცნიერების შესწავლას—უფრო ადვილად მოვეგზეკინო საკუთარი შრომით, ერძო მოამზადებით, თვით-მოქმედებით, ფიქრობდა სპენსერი. და სწორედ ეს გზა ამოარჩია. მაგრამ მის განზრახვას ერთი დიდი დაბრკოლება ელობებოდა წინ. იგი მოკლეზარეო იყო ცხოვრების სახსარს, როგორც ღარიბი დედ-მამის შვილი. ეს დაბრკოლება სპენსერმა ამითი სძლია, რომ დროებით კერძო სამსახურში შეედგა. ნახევარს დროს სამსახურს ანდომებდა, მეორე ნახევარს მეცნიერების შესწავლის. ეძესი შვიდის წლის განმავლობაში სპენსერი ისე ღრმად განვითარდა, ისე აღიჭურვა უმაღლესი განათლებით, რომ შესძლო ინისთანა თხზულების დაწერა და დაბეჭდვა, რომელიც მთელი ინგლისის ყურადღებას მიიქცია. ამ გვარნი თხზულებანი ინგლისში ბევრი იყოფება და ავტორის შრომას უზვად ჯილდოვდებს. უხვი ჯილდო ანუ ჰონორარი მიიღო სპენსერმაც, რომელიც ამის გამო დარწმუნდა, რომ მას შეეძლოდ მარტო ლიტერატურული, მეცნიერული შრომით საკმარისი სახსარი ცხოვრებისა მოიპოვოს და დამოუკიდებლად იცხოვროს. ამის გამო მან სრულიად ხელ-ახალი ცხოვრება

კეტულს უუყალოთ სული ჰხლებოდეს. ნახეთ რამდენი უუყალობა და უსამართლობაა?!

ვთქვათ, ოსმალოს ურჩი, წინააღმდეგი სომხობა, შემოხვეწილი გენერალმა პასპასკეციჩმა შეიფუნარა, მიიღო მამაშვილურად, გარდმოასახლა და ბჰამზარეული სანაქებო სახნავ-სათესი მაწა-წყალი, მთა-ბარი, ტყე-ღრე მისცა. ასეთის მოკეთობის სანაცვლოდ მადლიერნი უნდა ყოფილიყვნენ რუსი ხელმწიფისა, რომ უმიწაწყლო მწირნი, მშიერ-მწყურვალნი შიშველ-ტიტველნი მაწა-წყლის, მთა-ბარის და ქალაქ-სოფლების პატრონნი გახდნენ. დაინახეს ეს ღვთის წყალობად? ადგილობრივ მცხოვრებლებთან თანხმობით, ტაბილად და მშვიდად უნდა ეცხოვრათ, როგორც კარგ კეთილშვილნთა, მაგრამ აინუნშიაც არ ჩაგდეს. რა გიჟმაგრეს წყალ-ზურგი და მოიდგეს ყველანაგ მტკიცედ ფეხი, გამდიერდნენ, გამძლენ, ჩაიკვეს, დაიბურეს, გაიმაყნენ, ალარავინ დაინდეს: არც მოყვარე, არც მეგობარი, არც მეზობელი და არცარა ნაცნობი: თავიანთებურად არა მარტო მათ წყსი აუგეს, არამედ მიჰყენენ და სადაც ქართველთნის ტაძარი ეკლესიანი იყო, ზოგი დაიპრეს თავიანთ ეკლესიებად და ზოგს კიდეგ დაუწეს დაქცეგ-დარღვეგა, ძველი ხუცური და ამ დროული წარწერების ეზოცაი და მის წილ სომხურების ბღაოკენა, არა მარტო ეკლესიებზედ, არამედ კლდეებსა და ლოდ-ბალავრებზედაც ბრაალგან. ჩვენ თვალწინ საბლის კთოლეკეთა ძველის საფლავების ქართული წარწერები სულ დაიტკრიეს. დალეწეს. მაჯტის ეკლესიითგან ანაძრობი ქვებით მორთულია სომხების სასაფლაონი. ასრეა სხვაგანაც. განა შესაბრალისი და გასაკიცხი იყვნენ ასეთი ადამიანი და დაფნდობელნი ხალხნი? მაგრამ ვის ეტყვი? ხალვილი ღვარნაშს ალარა ეთქმის რა, მხოლოდ წინალეკნი ალიან სატირელნი!

ვინმე მეხი.

(შემდეგი იქნება)

ᲩᲕᲔᲜᲔᲑᲣᲠᲘ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ

ᲒᲣᲠᲘᲐ. შესაძლებელია. ზოგიერთმა ამ წერილისათვის „არა მკითხე დამრიგებელად“ ჩამრაცხოს, მაგრამ მინც საპირად მიმაჩნია გაფრთხილება ვურჩიო ზოგიერთ ჩვენებურ ღარიბ სოფლელს, როგორც ჩვენის თვალით ენახეთ და ბეგრ სარწმუნო კაცმაც გადმოგვცა, გურიაიმერეთის ზოგიერთი სოფლებში წელს საშინლად გავრცელდა რაღაც უცნაური ღორის ჭირი, რის გამოც შესაძრნევად დაზარალდა ზოგიერთი დაბა-სოფელი. ზოგიერთ სოფლებში მეათედიც არ დარჩენილი ღორი და ზოგან-კი სულ გაწყდა. გურია-იმერეთის სოფლებს ღორები კარგს სარგებლობას აძლევენენ, რადგანაც ზოგს ჰყიდნენენ და ზოგს ოჯახისათვის ჰკლავენენ. წლევანდელმა ღორის ჭირმა სრულიად ბოსტო ეს სიკეთე. შე მოსაფალი და, რასაკვირველია, ეს დიდი დასაკლისია. ყველმან იცის, როგორ ემზადება და ეგებება „ზობა-კალენდის“ დღესასწაულებს ოვითეული გურული ოჯახი. საბალწლოდ სუფრის ლაზათად მიაჩნიათ ღორი. ამიტომაცაა, რომ, თუნდაც ღონე არ შეხუბვდეს ღორის ბეგრულ, „საკალენდოთ“ ისესხებს, ო�eლებს და „კალენდას“ (ახალ წლის დღეს) უუთოოდ მთელი ღორი ეწვნა ჭამნენეს ოფროზედ. წელსაც, რასაკვირველია, თუ იმ ძველ ჩვეულებას არ უღალატებენ (და ან რა საეთუოლოა?!), უთოოდ „კალენდას“ ღორის თავით უნდა „გიიღოცონ“. ამიტომ ბევრს საყიდლად დაურჩება ღორი.

ასეთებს დიდი სიფრთხილე ჰმართებთ, რომ ავადმყოფი ან ჭირ გამოვლილი ღორი არ იყიდონ? დასაკლავად, თორემ ამით ბევრ თავიანებს გაიტტრეტენ საეჭოოს და, „ბედნიერ კალენდის“ მაგივრად, უბედური წელი გაუთენდება ზოგიერთის ოჯახს. ეს მით უფრო საფიქრებელია, რომ წელს ჭირისაგან დახოცილ ღორეგბის ხორცით მრავალი ძაღლი გაწყდა თურმე ლაბა-სოფლად და კაცს რა ხერის დაიყრის ჭირიანი ღორის ხორცი. ადვილად მოსაღოდნელია, რომ ზოგიერთმა ოჯახმა ახალი დაავადმყოფებული ღორიც დიკლას და ღორის ჭირით სიცოცხლეს უდროოდ გამოესალმის. საკმარია ამ გარეგნობის ჯერიანი ყუოკლდება მიექცეს შენგნებულთაგან. საკირო ეხსნას ხალხს, რომ წელს დიდი სიფრთხილე ჰმართებს ყველის ღორის ხორცის ხმარების დროს.

ხშირად არის, რომ რომელიმე ღარიბი ოჯახი ბეკალოვს ღორს, რომელიც გამოდგება ტრიხინათი დაავადმყოფებული და ხორცი მთლად სავსეა რაღაც მოთეთრო ყვარცებითა. ამ გვარ ღორებს ხშირად ხმარობენ საქმელად და ბეგრისაგანაც პირადად გამიგონია: „კაკალიანი ღორი უფრო გემრიანია“ ო!..

საზოგადოდ, წელს დიდი სიფრთხილეა საჭირო ღორის ხორცის ხმარების დროს.

მელქისედეკ მიღის ვაჟი.

РУССКІЙ

ტაეფლის, ვითომ ქართველის ლაზი ბეტერბურგში ქრაფი ალეგზანდრეთი უნდა დათხოვნილ ეკენოს ადგილ-ბაზეს ხეგ დანიშნულ.

— კანსაკუთრებულს ბეზოას სასიფფალ-სამეფოო საქმოოთათვის შესაფალ მისედა მახსენეა სტატს-სეკრეტრის ა. ეკეფოშინის ამის შესახებ, თუ როგორ უნდა შეაღეგლოს უკოა მამეფლის ოფორთ ადეთის საქმე.

— სახელმწიფო საბუნო მაფე განსანდაგს ბროკეტს ახალის წესისს ამის შესახებ, თუ როგორ

ინანშეკიდნენ საეროო ეფ-რასსა.

— ალმასაფალეთის ეოდნის სასოგალოგამ ალაარსა თეფისი კახეოფფალეს ხარინში.

— ლიბაეფალ ბეტერბურგს წასულა ეოდი სპპეტეთ მოკალაქეს ბნეალეროვს. ეაკეთ ბეტერბურგს მისეფალ ალ ფალ-კეტი-ეი ალარსალ სჩნს. თან ჭ�-ნეთ ალალკეს ხეთი ათასი მანეთი.

— ხარეფალ ეროთს ალუხარეკეს 1902 წალს სეოალეზეფალ ალ სასეოალო სახალეთს ანეზეკეზეფალ 430,353 მან. ამის კარგალ ალ-ეუხარეკეს ალ ალალ-ალეოსან ხეოალეთან ალ ეეოალეფალ 9075 მ., ხიდოო სახეფალსნო სასეზეფალეფალალთაფეს 22,500 მან. ამის კარგალ 11,130 მ. ბეეე

ულრუნს ნ. ფიგლიდელურს და მიუსაჯა ერთის წლიათ სამეგრობიდგეში დატუსაღება.

ᲓᲔᲙᲔᲛᲑᲐ

(რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან)

11 დეკემბერი.

ᲞᲔᲢᲠᲝᲒᲠᲐᲓᲘᲡᲘ. საგუბერნიო ერობამ დაადგინა იშუამდგომლოს, რომ შემცირებულ იქმნეს ქონებრივი ცენზი, გათანაბრდეს უფლებანი მამულის პატრონ გლეხთა და ეკონომ მიწად-მფლობელთა, გაფართოვდეს უფლებანი დედაკაცთა და დაწესდეს წარმომადგენლობა გლეხთა მამულის რაოდენობის მიხედვით თითო ოლეულ ვოლოსტში.

ᲠᲘᲐᲖᲐᲜᲘ. საგუბერნიო ერობამ შეიწყნარა ზარაისკის ერობის თხოვნა, რომ გადიდოს 15,000 მ. და მიეცეს სესხად სოფლებს, დაწესებულებათა და ეკონომიკათ სასკოლო სახლების ასაგებად.

ᲗᲐᲑᲐᲡᲘᲡᲘ. გუბერნიის ერობამ გადასწყვიტა, რომ საჭიროა საარჩევნო ცენზი შემცირდეს, ერთ კრებად იკრიბებოდნენ მიწად-მფლობელნი ყველა წოდებისა, მათ რიცხვში გლეხნიცა, შემცირდეს სანახევროდ ცენზი უმაღლეს სწავლა-მიღებულთათვის და გაძლიერდეს საერობო წარმომადგენლობა სოფლის საზოგადოებათა.

ᲙᲣᲗᲐᲘᲡᲘ. გუბერნიის საერობო კრებამ გადასწყვიტა მოაწყოს ჯანმრთელობის ზრუნვის საქმე გუბერნიაში და მოუმატოს ყველა მასწავლებელს ჯამაგირი 300 მანეთამდეს.

ᲞᲐᲠᲘᲖᲘ. მართალი არ არის, ვითომ ინგლისის მთავრობამ შეუთვალა საფრანგეთისას, დაგიკეთო ნეიტრალიტეტი, თუ ვინაც ოფიციალ რუსეთ-იაპონიის დდა ომინობას გამოაწყვეესო.

ᲠᲘᲔᲚᲘ. ჩრდილო- რკინის გზების დირექტორის ჩანის დათხოვნას იუნშიკის გავლენას ამბობენენ. იუნშიკის უნდა ამ სახით კედლად განსაკუთრებთ ჩინეთის მფლობელობას დაუძვემდებაროს ფინვადო.—გამოცხადებულია ახალი სარკინიგზო დებულება, რომელიც დიდს დაბრკოლებას უქმნის უტ.ზოულთა თავისნობა-საქმიანობას.

ᲒᲘᲠᲘᲜᲘ. ძიან-ძიუნი იუწყება, რომ ბრძოლა მოუხდათ 1500 კორეელს, ჩინეთის მიწა-წყალზე გადასულთან და ჩინეთის ჯარის 4 ბატალიონსაო. როგორ გათავდა ბრძოლა, არ არის გარკვეული.

ᲙᲐᲠᲘᲖᲘ. ამბობენ, რომ სარეგეზონო კომისიის მომხსენებელი მერსიე სამს ახალს გარემბავს ალნაშნავს თავის მოხსენებაში და ეგ სამი მოხსენება საბაბი შეიქნება დრეიფუსის პროცესის განახლებისაო. ამტკიცებენ, რომ მისი დამცველი მონარი სხოოს საკასაციო სასამართლოს საქმე გადაეკეს განსახილველად ახალს სამხედრო სასამართლოსაო.

12 დეკემბერი.

ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘ. უმაღლესის ბრძანებით ფინანსთა მინისტრის სახელმიბაზე დაარსებულ იქმნა ფინანსთა სამინისტროში ბეჭობა სახელმწიფო-სამრეწველო გარდასახადის დებულების გადასასინჯველად, ხოლო იმ პრობიმთ-კი, რომ შეუცვლელი დარჩეს ძირითადი საფუძველი და სისტემა გარდასახადისა.

ᲗᲝᲙᲘᲝ. უკანასკნელს ბეჭობაზე, რომელიც ჰქონდათ კაბინეტსა და უხუცეს სახელმწიფოო მოღვაწეთ გადასწყდა, რომ იაპონია იძულებული იქმნება იარაღი აიღოს ხელში, თუ რასაც თხოულობს, უგულებელ-ჰყოფენ.

ᲛᲝᲜᲐᲠᲮᲘᲐᲡᲘ. რუსეთსა და კანადას მოლაპარაკება აქვთ, რომ რუსეთს ნება ჰქონდეს შედავათიანის პირობებით თვისი შაქარი შეჰქონდეს კანადაში, და თავის მხრივ რუსეთიც შესაფერ შედავთს მიიღებს კანადას.—ის ცნობა, ვითომც კანადას უნდოდეს გრენლანდიის ყიდვა, მართალი არ არის.

ᲠᲐᲠᲘᲖᲘ. სარეგეზონო კომისიამ ერთხმად დაადგინა, რომ დრეიფუსის შუამდგომლობა მის საქმის ხელახლად გადასინჯვის შესახებ შეწყნარებულ უნდა იქმნასო.

ᲕᲐᲨᲘᲜᲒᲢᲝᲜᲘ. ერთი კეფი აზიის ესკადრისა შეერთებულ შტატებმა ჩემულ-პოს გაგზავნა ამერიკელთა ინტერესების დასაცველად.

ᲒᲐᲛ. ნავთის მრეწველთა კრებამ დაადგინა, მოსავალ წლიდან გეოლოგიური ბიურო დაიარსოს აფშერონის სანავთო მიწების შესასწავლად და დედამიწის კეცკეცველის რუქის შესადგენად.

ᲕᲘᲢᲔᲑᲡᲙᲘ. ქალაქის საბჭომ, გარდა 44 დესიატინის მიწისა, 600,000 მანეთი გადასცა უნივერსიტეტის დასაარსებლად შენობის ასაგებად ხმოსნები სწერიავენ: კრონშტეიგი—20, ეოსსოვი—10 და შტატი 10 დესეტინა მიწას, რომელიც და ფასებულია 480 ათას მანათად. ამ რიგად ვიტებნი სწერაავს მილიონ მანეთზე მეტს. მცხოვრებთა შორისაც ხელის-მოწერა გამართა.

ᲙᲘᲔᲕᲘ. უნივერსიტეტის რექტორად ნამყოფმა ფორტინსკიმ თვისი წიგნთ-საცავი უნივერსიტეტს უანდერძა.

ᲐᲠᲮᲐᲜᲓᲔᲚᲡᲙᲘ. ყველი მეთეგზენი, რომლებიც 8 დეკემბერს მოგალეგილ ყინულზე ზღვის ტალღებმა ნაპირს მოაშორეს, განსაცდელს გადაარჩინეს.

ᲚᲝᲜᲓᲘᲜᲘ (მართებლობის ცნობები). ის ხმები ვინ იმეტ პოლკოვნიკი ინანოვი დაპატიმრებულია მაკედონიაში, ტყუილია. ინანოვი ამ ომამდე შუმლაშია.

ᲢᲝᲙᲘᲝ. პეტერბურგში მყოფს ელჩს ინსტრუქცია გაგზავნეა დუბეშით და დადგენილა დაუყოვნებლივ პასუხი მოითხოვოს, რადგან შეგვიანებას ცუდი შედეგი მოჰყვებაო. საშოს ნავთსადგურზე საიდუმლო თათბირი ჰქონდათ უფროს ჯარის-კაცებს და მას შემდეგ ეძახი ჯავშნიანი გემი ნავთსადგურიდან გაემართა.

ᲜᲐᲒᲐᲡᲐᲙᲘ. იაპონიის ფლოტზე შინაურ ქვა-ნახშირს კარდიფის ქვა-ნახშირითა სელონ. სულ აკლია გემებზე, რაც ხის მასალისაგან არის გაკეთებული.

ᲙᲝᲒᲘ. ლროგბით დათხოვნილ მატროსებს, ვისაც-კი სამსახური შეუძლიან, ებრძანათ დაუყოვნებლივ დაბრუნდნენ.

ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘᲡ ᲑᲘᲠᲟᲐ 9 დეკემბერი.

ვექსილის კურსი 3 თვით:

ლონდონში 10 გირვ. სტ.	93,65
ბერლინში 100 მარკაში	—
პარიეში 100 ფრანკში	37,27½
ლონდონში ჩეკები	94,60
ბერლინში ,,	46,30
პარიეში ,,	37,60
ბირეის დისკონტი	5—6½%
4% სახელმწიფო რენტა	99½ გაყ.
4% სახ. სესხი 1902 წ.	—
4% გირავნ. ფუტკ. სახელ. საადგ. მამულო ბანკისა	95⅛ გაყ.
5% პირ. შინაგ.მოგზ. ბილ. 1864 წ.	450 გაყიდ.
5% მეორე შინაგ. სესხის მოგზებ. ბილ. 1866 წ.	338 წვ. გაყ.
5% გირავნ. ფუტკ. სახელმ. საადგ.-მამ. ბანკისა	288½ გაყ.
5% ობლიგაციები ტფილ. საკრედიტო საზოგ.	—
4½% ობლიგაც ინაგე საზოგადოებისა	—
4½% ტფილ. საადგ. მამ ბანკის გირავნ. ფურცელ.	—
5% გირავნობ ფუტკ. ინაგე ბანკისა	92 წვ. გაყ.
6% ქუთ. საადგ. მამ. ბანკის გირ. ფურცელ.	—
5% გირავნ. ფუტკ. ინაგე ბანკისა	90¾

ᲠᲙᲘᲜᲘᲡ ᲒᲖᲘᲡ ᲛᲘᲓᲛᲚᲘᲡᲒᲚᲘ.

15 ოგლომბრიდან 1903 წ.

(ნაზვენებია ტფილისის საათით)

ა) ტფილისიდან მიდის:

ᲒᲐᲗᲝᲛᲘᲡ: 1) დილის 8 ს. 8 წ. 2) საღამოს 6 ს. 28 წ. 3) შუადღის 2 ს. 58 წ. (მხოლოდ ბორჯომამდე).

ᲑᲐᲥᲘᲡᲙᲔ: 1) შუადღის 1 ს. 8 წ. 2) საღამოს 10 ს. 28 წ. 3) დილის 7 ს. 34 წ. 4) საღამოს 5 ს. 28 წ. (**ᲞᲝᲚᲘᲐᲜᲘᲡ** მიმავალი, მხოლოდ სამშაბათობით).

ᲯᲐᲠᲚ-ᲪᲮᲘᲜᲕᲐᲚᲘ: 1) შუადღის 1 ს. 28 წ. 2) საღამოს 11 ს. 13 წ.

ბ) ბაოადადან გამოდის:

ᲗᲤᲘᲚᲘᲡ-ᲑᲐᲥᲘᲡᲙᲔᲗᲘᲡ: 1) დილის 9 ს. 32 წ. 2) ღამის 12 ს. 8 წ.

გ) ბაქოდან:

ᲗᲤᲘᲚᲘᲡ-ᲑᲐᲗᲝᲛᲘᲡᲙᲔᲗᲘᲡ: 1) შუადღის 1 ს. 48 წ. 2) ღამის 11 ს. 28 წ. 3) დილის 4 ს. 48 წ. (მხოლოდ პარასკევობით); 4) დილის 4 ს. 8 წ.

დ) ქუთაისიდან:

ᲑᲐᲗᲝᲛᲘᲡᲙᲔᲗᲘᲡ: 1) შუადღის 3 ს. 18 წ. 2) ღამის 1 ს. 58 წ.

ᲗᲤᲘᲚᲘᲡ-ᲑᲐᲥᲘᲡᲙᲔᲗᲘᲡ: ღამის 3 ს. 58 წ.

ე) ზაპარენიდან:

ᲠᲘᲝᲗᲣᲠᲐ-ᲓᲝᲠᲐᲓᲝᲑᲘᲡᲙᲔᲗᲘᲡ: 1) დილის 6 ს. 58 წ. 2) საღამოს 5 ს. 58 წ.

ვ) ᲯᲐᲠᲒᲠᲘᲛᲝᲓᲐᲜ:

ᲨᲝᲠᲐᲞᲐᲜᲘᲡᲙᲔᲗᲘᲡ: 1) დილის 11 ს. 43 წ. 2) ღამის 10 ს. 8 წ.

ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲔᲚᲘᲡᲘ ᲪᲜᲝᲑᲔᲑᲘ.

ᲡᲐᲠᲔᲙᲚᲔᲡᲘᲝᲡ ᲛᲣᲖᲔᲣᲛᲘ

(ᲘᲝᲜᲘᲡᲙᲘ ᲪᲮᲝᲠᲘᲡ ᲒᲖᲐᲨᲘ)

დათვალიერება შეიძლება სამშაბათობითა და ხუთშაბათობით 9—11 სათამდე და კვირაოთი 10—1 საათამდე, ისაც სხვა დროსა სურს დათვალიერება, შეეცქლიან მიმმართოს მუზეუმის გამგეს—ბ-ნ მოსე ჯანაშვილს (მინკეიჩის ქ. № 27)

ᲓᲐᲬᲘᲚᲔᲑᲘ ᲓᲦᲔ და ᲦᲐᲛᲔ მორიგეობს ბებიაქალთა ქალების სამკურნალოში, რომელიც ბეზრანის ქუჩაზეა და ოდელის ს